АМЕРИЧКА СТРАТЕГИЈА ПАТЕНТИРАНА У СРБИЈИ ОКТОБРА 2000. ШИРИ СЕ ЕВРОАЗИЈОМ

Модели веселог потчињавања

„Хуманитарна бомбардовања” и „превентивна убијања” допуњена су спонзорисањем и извођењем „обојених револуција”. Нова стратегија има своје предности: штеди коришћење војника, ионако превише заузетих, и прикрива пред очима света директно мешање Вашингтона у „смену гарде” на челу земаља од стратешког интереса

Пише: Алесија Лај

Шест го-ди-на по-сле на-па-да на Бе-о-град. Две го-ди-не по-сле бом-би на Баг-дад. Али-би је увек исти: убри-зга-ва-ње „де-мо-крат-ских ан-ти-те-ла” у зе-мље ко-је су-ви-ше од-у-да-ра-ју од за-пад-не гло-ба-ли-зу-ју-ће сли-ке ко-ја је та-ко уми-ру-ју-ћа за сун-ђе-ра-сте ма-се пла-не-те, за оне што па-сив-но ап-сор-бу-ју на-ло-ге аме-рич-ких „нео-кон-зер-ва-ти-ва-ца”, што их по це-лој пла-не-ти раз-гла-ша-ва-ју ме-га-фо-ни „угло-бља-ва-ња”.

То је па-ра-ван им-пе-ри-је „ап-со-лут-ног до-бра”, осло-бо-ди-лач-ке си-ле ко-ја ту и та-мо ба-ца ка-сет-не и на-палм бом-бе. Успо-ме-не на те ег-зе-ку-ци-је су да-нас ба-шти-на хо-ли-вуд-ске ки-не-ма-то-гра-фи-је, пре-тво-ре-не у фил-мо-ве ко-је „гу-та-ју” и

ге-не-ра-ци-је са-лон-ских „зе-ле-них бе-рет-ки”. Ту је и оси-ро-ма-ше-ни ура-ни-јум, иако се не ви-ди. Он оста-вља сво-је зле тра-го-ве на ју-го-сло-вен-ским и ирач-ким лим-фним си-сте-ми-ма, на ем-бри-о-ни-ма из ко-јих ће се ро-ди-ти по-лу-жи-во-ти, мон-стру-о-зни тра-го-ви не-ви-дљи-ве ру-ке ко-ја на-ста-вља да уби-ја да-ле-ко (у вре-ме-ну и про-сто-ру) од екс-пло-зи-ја.

Ни-су нео-п-ход-ни про-јек-ти-ли да би се за-бе-ле-жио траг „осло-бо-ди-лач-ког” на-па-да. До-во-љан је и кон-сен-зус вред-них ди-пло-ма-та, ин-ду-стриј-ских маг-на-та и сред-ста-ва ин-фор-ми-са-ња спрем-них да де-мо-кра-ти-јом за-ра-зе но-ве на-ро-де. Ше-та-ју та-ко кроз уни-вер-зи-тет-ске ауле и цен-тре за ску-по-ве, из-ба-цу-ју сво-је стре-ле про-тив ти-ра-ни-је, су-ге-ри-шу ли-бе-рал-не фор-ме, ко-је су још по-жељ-ни-је ако иду ру-ку под ру-ку са вој-ним за-у-зи-ма-њем и фир-ма-ма ко-је су се спе-ци-ја-ли-зо-ва-ле у „ре-кон-струк-ци-ја-ма” и ис-ко-ри-шћа-ва-њу ло-кал-них ре-сур-са.

ЦВЕ-ЋЕ И ГЕ-О-ПО-ЛИ-ТИ-КА

По-сле зад-њих аван-ту-ра у Ју-го-сла-ви-ји и Ира-ку, не за-бо-ра-вља-ју-ћи ни Ав-га-ни-стан, у мо-ди је да се спон-зо-ри-шу „обо-је-не ре-во-лу-ци-је”. Све до пре не-ку го-ди-ну пра-ви-ли су збр-ку из-ме-ђу „ху-ма-ни-тар-них бом-бар-до-ва-ња” и „пре-вен-тив-них на-па-да”. Има већ пар ме-се-ци ка-ко су се на-ве-ли-ко рас-тр-ча-ли, рас-при-ча-ли се у ме-ди-ји-ма, ка-ко фар-ба-ју на-ро-де ко-ји је-два че-ка-ју да их осло-бо-де на „сла-дак” на-чин. За то су до-вољ-не ру-же, ту-ли-па-ни, уни-фи-ци-ра-ју-ће бо-је и ствар је го-то-ва. То што на тим про-те-сти-ма не-ма ми-ли-о-на љу-ди, већ са-мо пар хи-ља-да, бе-зна-ча-јан је де-таљ, ва-жна је сли-ка ко-ја ће би-ти мон-ти-ра-на и еми-то-ва-на. У Пен-та-го-ну су се опа-су-љи-ли ка-да су при-ме-ти-ли да су сли-ке из Абу Гра-и-ба, сли-ке де-це раз-не-те ка-сет-ним бом-ба-ма, по-ста-ле пре-ви-ше ви-дљи-ве. Ни-је то от-кри-ва-ње ру-пе на сак-си-ји, већ је имих би-тан. И, по-што је рат по-чео да би-ва до-са-дан по-тро-ша-чи-ма пла-не-тар-них ве-сти, а пре све-га по-што по-сле две го-ди-не по-чи-ње да ис-цр-пљу-је љу-де и сред-ства из Ва-шинг-то-на, тре-ба пре-ћи на сми-ре-ни-је про-јек-те, као што су Укра-ји-на, Ли-бан и, зад-ње по ре-ду, про-јек-те ко-ри-шће-не у Кир-ги-ста-ну или Уз-бе-ки-ста-ну.

Но-ва стра-те-ги-ја има сво-је пред-но-сти: што-ди ко-ри-шће-ње вој-ни-ка, ко-ји су још пре-ви-ше за-у-зе-ти да др-же под ма-ском по-ми-ре-ња ирач-ки и ав-га-ни-стан-ски рат, и скри-ва пред очи-ма све-та ди-рект-но ме-ша-ње овал-не со-бе у „сме-ну гар-де" на че-лу зе-ма-ља од стра-те-шког ин-те-ре-са. Да-маск се не бо-ји ху-ма-ни-тар-них бом-би, али мо-ра да се бра-ни од Ли-ба-на ко-га је за-ра-зио ви-рус 1559, од бра-та ухва-ће-ног у мре-жу ве-ли-ких вра-че-ва ко-ји му да-ју отров-ни на-пи-так. Укра-ји-на ни-је ри-зи-ко-ва-ла ва-зду-шне на-па-де, али је мо-ра-ла да се по-кло-ни пред опа-ким спољ-ним ла-ска-њи-ма, као што је то не-што ра-ни-је учи-ни-ла и Гру-зи-ја. Тај ма-ли не-по-зна-ти Кир-ги-стан, по-крај Ки-не, бли-ског бу-ду-ћег не-при-ја-те-ља атлант-ског екс-пан-зи-о-ни-зма, ни-је до-жи-вео да му Б-52 срав-не са зе-мљом гра-до-ве. Би-ло је до-вољ-но пар хи-ља-да осо-ба на-о-ру-жа-них ла-ла-ма, ко-је су про-шле кроз обу-ку ор-га-ни-за-ци-је „Фри-дом Ха-ус", а са њи-ма и ша-ка при-ла-го-дљи-вих ми-ни-ста-ра из ста-ре вла-сти, ко-ји су се за пар са-ти пре-тво-ри-ли у ви-те-зо-ве „пра-вед-них и де-мо-крат-ских из-бо-ра".

ДВА БРОЈ-ЧА-НИ-КА ПРЕ-ВА-РЕ

На-рав-но, гла-сач-ке ку-ти-је. Оне су глав-ни глум-ци у свет-ским до-га-ђа-ји-ма у зад-њих пар ме-се-ци. Ли-сти-ћи и гла-со-ви су сву-да у ко-ре-ни-ма по-бу-на ко-ји-ма Ва-шинг-тон те-ле-ди-ри-гу-је. Јед-на-ко у Ки-је-ву као и у Бej-ру-ту, исто као и у бив-шој со-вјет-ској др-жа-ви-ци ко-ја пред-ста-вља зад-њу ка-пи-ју ка Да-ле-ком Ис-то-ку. Из-бор-ни пра-вил-ник аме-рич-ких „нео-кон-зер-ва-ти-ва-ца" је про-мо-ви-сан у Ав-га-ни-ста-ну и уса-вр-шен 30. ја-ну-а-ра у Баг-да-ду. Ако но-се пе-чат Им-пе-ри-је, он-да су то сву-да узор-ни и де-мо-крат-ски из-бо-ри. У про-тив-ном, све мо-ра да се по-но-вља пре-ма па-ра-ме-три-ма „но-вог аме-рич-ког ве-ка", све док по-бе-де они ко-ји су од-ре-ђе-ни да по-бе-де.

То је епи-де-ми-ја атлант-ске „де-мо-кра-ти-је нео-кон-зер-ва-ти-ва-ца", ко-ја се ши-ри раз-ли-чи-тим сред-ства-ма, али увек ефи-ка-сним и спо-соб-ним да до-ве-ду до ге-нет-ских про-ме-на у на-гри-за-ним и на-пад-ну-тим вла-да-ма. Но-си-лац ви-ру-са, Пол

Вол-фо-виц, са-да је, као кру-ну сво-је ка-ри-је-ре твор-ца пре-вен-тив-них ра-то-ва, на-чи-нио ве-ли-ки скок са ме-ста под-се-кре-та-ра у аме-рич-ком де-парт-ма-ну од-бра-не на ме-сто пред-сед-ни-ка Свет-ске бан-ке. Име-но-ва-ње не-при-ја-те-ља УН Џо-на Бол-то-на за аме-рич-ког ам-ба-са-до-ра уУје-ди-ње-ним на-ци-ја-ма већ је пред-ста-вља-ло ја-сну по-ру-ку за ту ор-га-ни-за-ци-ју: ра-ди-мо шта хо-ће-мо. Из-бор „нео-кон-зер-ва-тив-ца" и иде-о-ло-га „пре-вен-тив-них ра-то-ва" По-ла Вол-фо-ви-ца на че-ло Свет-ске бан-ке, тог „мон-стру-ма ко-ји је на-стао 1944. по-сле кон-фе-рен-ци-је у Бре-тон-ву-ду", пред-ста-вља-ло је дру-гу опо-ме-ну: и у остат-ку све-та ра-ди-ће-мо ка-ко нам се сви-ди.

На-и-ме, иако је зва-нич-ни циљ ак-тив-но-сти Свет-ске бан-ке сма-ње-ње си-ро-ма-штва у све-ту, Аме-ри-кан-ци ни у сво-јим док-три-нар-ним до-ку-мен-ти-ма не кри-ју да се ра-ди о ва-жном ин-стру-мен-ту аме-рич-ке ко-ло-ни-јал-не по-ли-ти-ке. Ве-ли-ки део по-зај-ми-ца ко-је одо-бра-ва Свет-ска бан-ка под-ре-ђен је Ме-ђу-на-род-ном мо-не-тар-ном фон-ду (ММФ) и чи-ње-ни-ца је да, у нај-ве-ћем бро-ју слу-ча-је-ва, од-би-ја за-јам ако зе-мља ко-ја га тра-жи не-ма са-гла-сност ММФ-а.

ММФ, са сво-је стра-не, ско-ро пот-пу-но је под кон-тро-лом Тре-зо-ра САД. „Нео-кон-зер-ва-ти-вац" сва-ка-ко ни-је био нео-п-хо-дан Свет-ској бан-ци да би се, у про-те-клим го-ди-на-ма, сма-њио раст за-ра-де по гла-ви ста-нов-ни-ка Ла-тин-ске Аме-ри-ке са 80 од-сто у се-дам-де-се-тим го-ди-на-ма, на да-на-шњих 12 од-сто. Та-ко-ђе, ни-је би-ла Вол-фо-ви-це-ва „за-слу-га" што су Свет-ска бан-ка и ММФ би-ли спо-ри и шкр-ти у обез-бе-ђи-ва-њи-ма бри-са-ња ду-га нај-си-ро-ма-шни-јих африч-ких зе-ма-ља.

Али, са-да, са иде-о-ло-гом „пре-вен-тив-ног ра-та" на че-лу Свет-ске бан-ке, па-да и по-след-њи смо-квин лист. Це-ли свет је са-мо игра-ли-ште за стра-те-ги-је јен-ки-јев-ског коц-ка-ња. Чи-ње-ни-ца је да јен-ки-ји игра-ју са обе-ле-же-ним кар-та-ма и то сад већ сви нор-мал-ни ви-де. <

(Јун 2005)